

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžo/39/2015
Identifikačné číslo spisu:	8014200569
Dátum vydania rozhodnutia:	28.07.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8014200569.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Piotr Seweryn Zieliński - GreenAdvice, IČO: 46 216 693, s miestom podnikania vo Svidníku, Karpatská 754/7, zastúpený JUDr. Dušanom Remetom, advokátom so sídlom v Prešove, Masarykova č. 2, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovanej z 5. februára 2014, číslo: 17041 3/2014-BA, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 15. januára 2015, č. k. 4S/39/2014-28, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 15. januára 2015, č. k. 4S/39/2014-28 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1.

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 15. januára 2015, č. k. 4S/39/2014-28, zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 5. februára 2014, číslo: 17041-3/2014-BA. Preskúmaným rozhodnutím žalovaná zamietla odvolanie žalobcu ako zamestnávateľa a odvolanie zamestnanca Z. T. a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Košice zo 6. septembra 2013, číslo 90627-1/2013-KEM, ktorým tento prvostupňový správny orgán rozhodol, že zamestnancovi Z. T., nar. X. Z. XXXX, zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa slovenskej legislatívy dňa 30. septembra 2012. Náhradu trov účastníkom konania krajský súd nepriznal.

Krajský súd po preskúmaní rozhodnutia žalovanej vo vzťahu k žalobným námietkam k porušeniu práv žalobcu dospel k záveru, že rozhodnutie a postup žalovanej bol v súlade so zákonom. Podľa názoru krajského súdu žalobca okrem nedodržania 60-dňovej lehoty na vydanie napadnutého rozhodnutia, porušenia zásady dvojinstančnosti správneho konania, ktoré nebolo preukázané, netvrdil žiadne porušenie jeho subjektívnych práv. Pri nedodržaní procesných lehôt však podľa názoru krajského súdu ide o procesné pochybenie, ktoré nemá vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Krajský súd bol tiež toho názoru, že pobočka žalovanej, ako aj žalovaná, boli oprávnené vykonať kontrolu vo vzťahu k

reálnemu výkonu zamestnania zamestnancami žalobcu. Taktiež považoval krajský súd za nedôvodnú námietku žalobcu, že bola porušená zásada dvojinstančnosti konania, lebo z obsahu predloženého administratívneho spisu je nepochybné, že žalovaná nerozhodovala na základe iných dôkazov ako tých, ktoré boli zistené pred vydaním prvostupňových rozhodnutí, pričom prvostupňové a odvolacie konanie tvoria jeden celok. Rozhodnutie žalovanej je len podrobnejšie skutkovo a právne odôvodnené. K ostatným námietkam žalobcu vo vzťahu k prejednávaniu rozhodnutí v oznámení žalovanej príslušnému orgánu Poľskej republiky a retroaktívne krajský súd skonštatoval, že žalobca v žalobe nenamietal v súvislosti s uvedenými námietkami porušenia konkrétneho právneho predpisu, ktorý by správnym orgánom takýto postup zakazoval, a aké subjektívne práva žalobcu boli porušené.

2.

Prvostupňový rozsudok včas napadol odvolaním žalobca a navrhol, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu zmenil, alternatívne aby napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Namietal, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam dotýkajúcim sa zákonnosti napadnutých rozhodnutí žalovanej a jej pobočiek, ako aj postupu im predchádzajúceho a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a procesných súvislostí. Okrem iných skutočností poukázal na porušenie práva na súdnu a inú právnu ochranu zamestnanca žalobcu Z. T.. Namietal, že prvostupňový súd sa nevysporiadal s procesným postavením tohto zamestnanca žalobcu, keď nerozhodol o jeho príbratí do konania podľa § 250 ods. 1 O.s.p. z úradnej povinnosti. Podľa názoru žalobcu, je nepochybné, že zrušením rozhodnutia správneho orgánu by mohli byť dotknuté viaceré subjektívne práva zamestnanca žalobcu. Dôvodil, že žaloba bola podaná len žalobcom, no v celom rozsahu aj v záujme a na prospech jeho dotknutých zamestnancov, keďže napadnutými rozhodnutiami žalovanej sú dotknuté aj subjektívne práva zamestnancov žalobcu. Žalobca tiež poukázal na ustanovenie § 250 ods. 3 druhej vety O.s.p., podľa ktorého sú účastníkmi konania tiež tí, na ktorých sa pre nerozlučné spoločenstvo práv so žalobcom musí tiež vzťahovať rozhodnutie a postup súdu. Bol toho názoru, že s prihliadnutím na obsah napadnutých rozhodnutí správnych orgánov možno v ich prípade uvažovať aj o tzv. nerozlučnom spoločenstve práv. Predmetom napadnutých rozhodnutí žalovanej a jej pobočiek je sociálne poistenie vyplývajúce z existencie pracovného pomeru medzi žalobcom a jeho zamestnancami, teda predmet tohto súdneho konania sa bezprostredne z hľadiska hmotného práva dotýka žalobcu aj jeho zamestnancov. Prípadné zrušujúce rozhodnutie súdu sa bude týkať subjektívnych práv a majetkovej sféry oboch, zamestnanca i zamestnávateľa. Žalobca si pre prípad úspechu uplatnil nárok na náhradu trov konania.

Záverom žalobca pre prípad zrušenia napadnutého rozsudku prvostupňového súdu a vrátenia veci na ďalšie konanie podal návrh na vstup ďalšieho účastníka do súdneho konania podľa § 92 ods. 1 OSP, a to zamestnanca Z. T., bytom T. X, XX-XXX F., K., na základe jeho súhlasu.

3.

Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaná navrhla rozsudok Krajského súdu v Prešove potvrdiť ako vecne správny. Podľa jej názoru žalobca v odvolaní neuviedol také námietky k správnosti preskúmaného rozhodnutia, ani právne relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie rozhodnutia žalovanej. Poukázala na to, že vo svojom rozhodnutí, ako aj v písomnom vyjadrení z 12. júna 2014 podrobne objasnila, z akých dôvodov dotknutému zamestnancovi žalobcu zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti dňa 30. septembra 2012. Uviedla, že svoj právny názor zdôvodnila príslušnými koordinačnými právnymi predpismi, ktoré upravujú sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov v rámci členských štátov Európskej únie.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok - ďalej len S.s.p. a § 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 492 ods. 2 S.s.p. v spojení s § 250ja ods. 2

O.s.p. a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie alebo zmenu.

Prvostupňovým rozhodnutím zo 6. septembra 2013, číslo: 90627-1/2013-KEM Sociálna poisťovňa, pobočka Košice rozhodla, že pánovi Z. T., nar. X. Z. XXXX, zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa slovenskej legislatívy dňa 30. septembra 2012. Žalovaná rozhodnutím z 5. februára 2014, číslo: 17041-3/2014-BA toto rozhodnutie potvrdila a odvolanie zamestnanca a zamestnávateľa zamietla.

Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 250 ods. 1 O.s.p., účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

Z. T., nar. X. Z. XXXX, bol ako zamestnanec žalobcu účastníkom správneho konania, pričom je celkom zrejmé, že zrušenie napadnutého rozhodnutia by sa dotýkalo jeho práv a povinností, keďže predmetom rozhodnutia bola otázka, či pánovi Z. T., zaniklo povinné sociálne poistenie podľa slovenskej legislatívy. Od vzniku a trvania povinného sociálneho poistenia sa potom odvíja celý rad práv a povinností v oblasti nemocenského, dôchodkového poistenia, poistenia v nezamestnanosti, napr. právo na dávky v nezamestnanosti, nemocenské, resp. dôchodkové dávky. Zrušením napadnutého rozhodnutia žalovanej by teda mohli byť dotknuté jeho práva a právom chránené záujmy.

Pán Z. T., disponoval samostatným právom podať žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej. Aj keď pán Z. T. samostatne žalobu nepodal, právo byť účastníkom konania podľa § 250 ods. 1 druhej vety O.s.p. mu ostalo zachované. Zo skutkových zistení vyplývajúcich zo súdneho spisu je zrejmé, že krajský súd Z. T., ktorý bol účastníkom administratívneho konania, nepribral do konania súdu, ktorý postup treba považovať v rozpore s § 250 ods. 1 veta druhá O.s.p.

Odvolací súd však nesúhlasí s názorom žalobcu prezentovaným v odvolaní, že v tomto prípade možno uvažovať aj o tzv. nerozlučnom spoločenstve práv podľa § 250 ods. 3 O.s.p., pretože práva a povinnosti zamestnanca, ktoré vyplývajú zo zákona o sociálnom poistení, sú rozdielne ako práva a povinnosti zamestnávateľa, a teda nejde o spoločné práva a povinnosti, hoci môžu byť založené tým istým rozhodnutím žalovanej.

Vo vzťahu k návrhu žalobcu predneseného v jeho odvolaní z 3. marca 2015 na vstup Z. T. do konania na žalujúcej strane podľa § 92 ods. 1 O.s.p. odvolací súd uvádza. V konaní súdneho prieskumu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku ustanovujúcej rozhodovanie súdu o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov bolo vylúčené rozhodovanie podľa § 92 ods. 1 O.s.p., keďže druhá hlava piatej časti Občianskeho súdneho poriadku obsahovala osobitné ustanovenia o účastníctve (§ 250 O.s.p.). V správnom súdnictve vo všeobecnosti status účastníka bol daný podľa druhej definície účastníkov konania, a teda účastníkom v správnom súdnictve bol ten, ktorého za účastníka zákon označil. Z povahy veci v danom prípade bolo preto vylúčené pristúpenie osoby do konania či už na strane žalobcu, alebo na strane žalovaného podľa § 92 ods. 1 O.s.p. Správny súd rozhodujúci podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku z uvedených dôvodov nemal zákonné zmocnenie na rozhodovanie podľa § 92 ods. 1 O.s.p.

V danej súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti žalobcu, že konanie v správnom súdnictve je založené na dispozičnej zásade, v zmysle ktorej konanie súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je možné začať len na základe žaloby a súd je oprávnený ako aj povinný preskúmať napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu len v rozsahu dôvodov, namietaných žalobcom v žalobe s tvrdením žalobcu, že napadnutým rozhodnutím žalovaného správneho orgánu došlo k porušeniu jeho subjektívnych práv a právom chránených záujmov.

Odvolací súd z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 492 ods. 2 S.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a v spojení § 246c ods. 1 a s § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 O.s.p.

V ďalšom konaní krajský súd postupom podľa ustanovení Súdneho správneho poriadku rozhodne o návrhu žalobcu predneseného v jeho odvolaní z 3. marca 2015 na vstup Z. T. do konania súdu na strane žalobcu v naznačenom smere, Z. T. priberie do konania (už podľa ustanovení Súdneho správneho poriadku), vec znovu prejedná v rozsahu žalobných dôvodov žalobcom namietaných v žalobe a opätovne vo veci samej rozhodne, pričom v novom rozhodnutí vo veci znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (tiež podľa ustanovení Súdneho správneho poriadku).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.